

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

HAZİRAN 2024
Sayı 134

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

Küresel Endeksler	1
Küresel Piyasalar	1
Büyüme Oranı	2
Enflasyon Oranı	3
Faiz Oranı	4
Sanayi Üretim Endeksi	5
İmalat PMI Endeksi	6
İşsizlik Oranı	7
Dış Ticaret	8
Döviz Kurları	9
Dünya Borsaları	10
Teknoloji ve İnovasyon Gündemi	11

TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

Büyüme - 2024 I. Çeyrek	12
Enflasyon - Mayıs 2024	13
Sanayi Üretim Endeksi - Nisan 2024	14
Kapasite Kullanım Oranı - Mayıs 2024	15
Hane Halkı İşgücü Verileri - Nisan 2024	16
Güven Endeksleri - Mayıs 2024	17
Bütçe Gerçekleşmeleri - Mayıs 2024	17
Ödemeler Dengesi - Nisan 2024	18
Dış Ticaret Verileri - Nisan 2024	19
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	21

KÜRESEL ENDEKSLER

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ

Mayıs 2024	50,9
Nisan 2024	50,3

Global imalat PMI mayısta 0,6 puan arttı.

DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ

Mart 2024	130,5
Şubat 2024	131,3

Dünya Ticaret Hacmi martta %0,6 düştü.

MSCI DÜNYA ENDEKSİ

Mayıs 2024	3.445
Nisan 2024	3.305

Morgan Stanley Dünya Endeksi mayısta %4,2 yükseldi.

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ

Mayıs 2024	120,4
Nisan 2024	119,3

Küresel gıda fiyatları mayısta %0,3 yükseldi.

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ

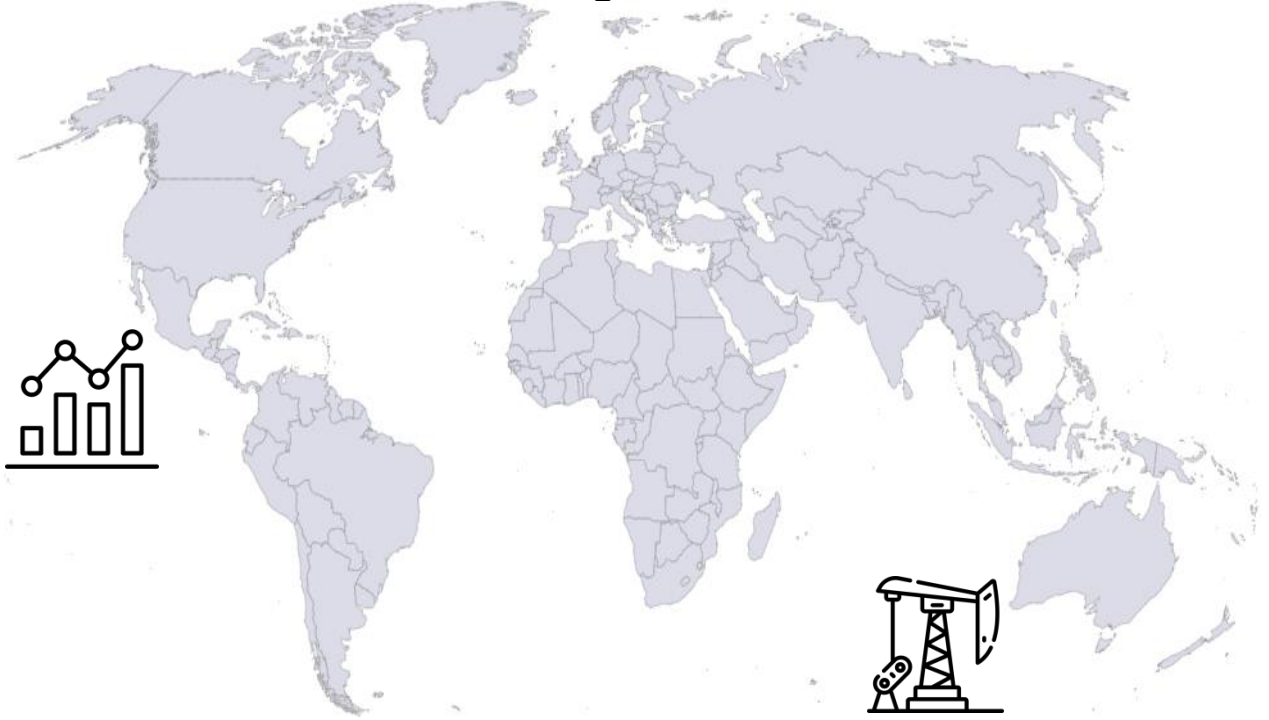
Mayıs 2024	1.815
Nisan 2024	1.685

Baltık Kuru Yük Endeksi mayısta %7,7 yükseldi.

MSCI GELİŞEN ÜLKELER ENDEKSİ

Mayıs 2024	1.049
Nisan 2024	1.046

Morgan Stanley Gelişen Ülkeler Endeksi mayısta %0,3 yükseldi.

KÜRESEL PİYASALAR

HAM PETROL (\$)

Mayıs 2024	77,4
Nisan 2024	82,0

Ham petrol fiyatı mayısta %5,2 düştü.

ALTIN/ONS (\$)

Mayıs 2024	2.346
Nisan 2024	2.313

Altının ons fiyatı mayısta %1,4 yükseldi.

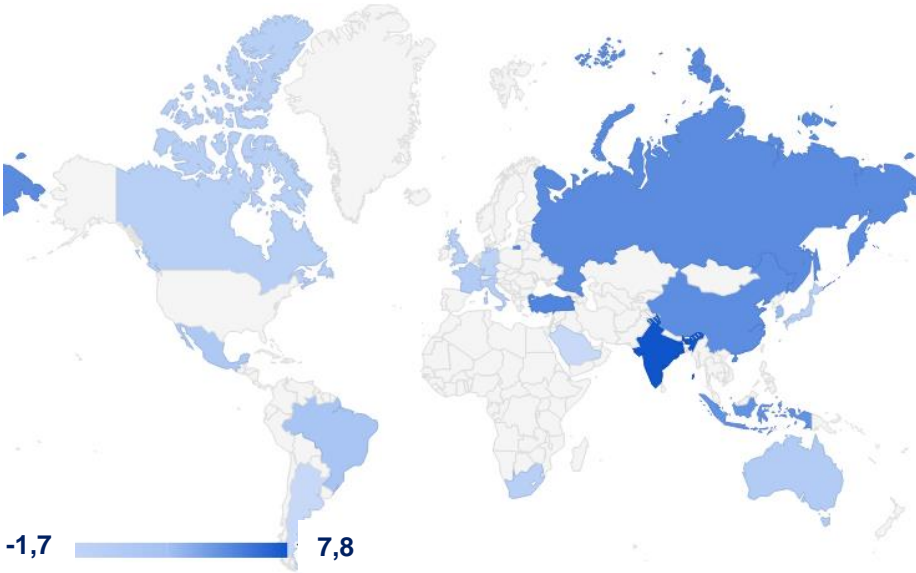
GÜMÜŞ/ONS (\$)

Mayıs 2024	30,4
Nisan 2024	26,6

Gümüşün ons fiyatı mayısta %14,7 yükseldi.

G20 ÜLKELERİ	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
Hindistan	7,8	8,6	Mart/2024
Türkiye	5,7	4,0	Mart/2024
Rusya	5,4	4,9	Mart/2024
Çin	5,3	5,2	Mart/2024
Endonezya	5,1	5,0	Mart/2024
G. Kore	3,3	2,1	Mart/2024
ABD	2,9	3,1	Mart/2024
Brezilya	2,5	2,1	Mart/2024
Meksika	1,6	2,5	Mart/2024
Avustralya	1,1	1,6	Mart/2024
Fransa	1,1	0,8	Mart/2024
İtalya	0,7	0,7	Mart/2024
G. Afrika	0,5	1,4	Mart/2024
Kanada	0,5	1,0	Mart/2024
Euro Bölgesi	0,4	0,2	Mart/2024
İngiltere	0,2	-0,2	Mart/2024
Japonya	-0,2	1,2	Mart/2024
Almanya	-0,2	-0,2	Mart/2024
Arjantin	-1,4	-0,8	Aralık/2023
S. Arabistan	-1,7	-4,3	Mart/2024

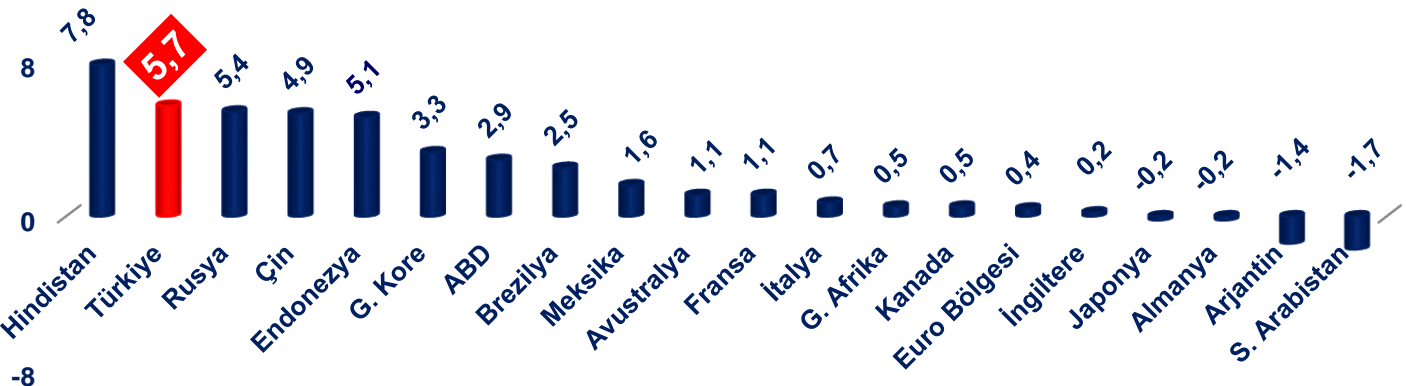

Güncel veriler itibarıyla,

En çok büyüyen 3 ülke;
Hindistan, Türkiye ve Rusya

En çok daralan/az büyüyen
3 ülke; S. Arabistan, Arjantin ve
Almanya oldu.

2024 yılında küresel resesyon endişeleri azalmakla birlikte, özellikle Çin'deki düşük büyüme beklentisi, küresel büyümeyi de aşağı yönlü etkiliyor.

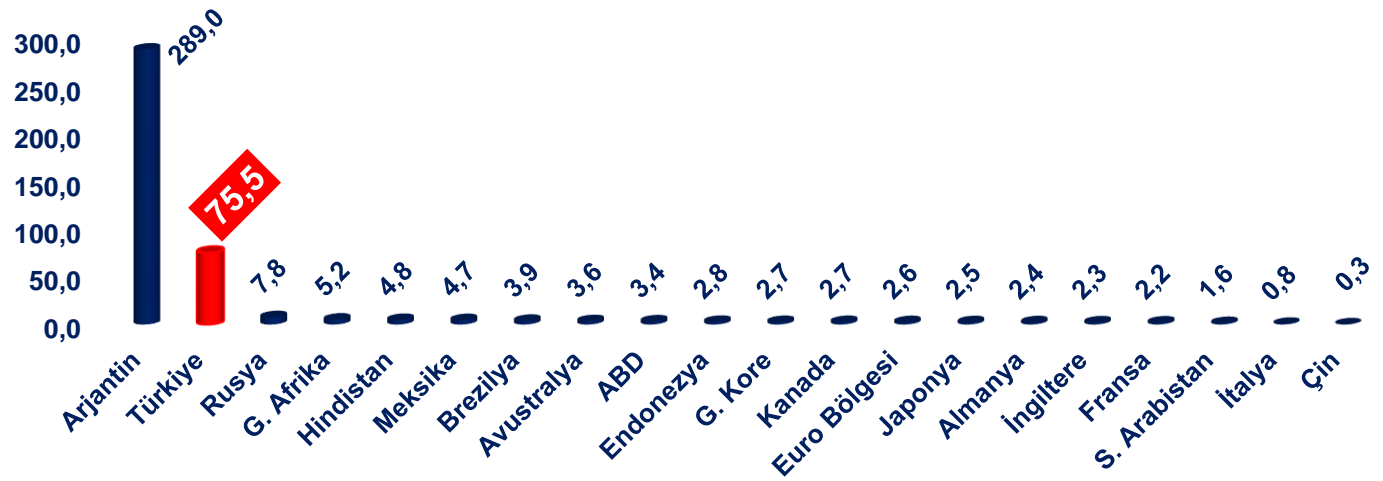

G20 ÜLKELERİ	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	289,0	288,0	Nisan/2024
Türkiye	75,5	69,8	Mayıs/2024
Rusya	7,8	7,7	Nisan/2024
G. Afrika	5,2	5,3	Nisan/2024
Hindistan	4,8	4,9	Nisan/2024
Meksika	4,7	4,7	Mayıs/2024
Brezilya	3,9	3,7	Mayıs/2024
Avustralya	3,6	4,1	Mart/2024
ABD	3,4	3,5	Nisan/2024
Endonezya	2,8	3,0	Mayıs/2024
G. Kore	2,7	2,9	Nisan/2024
Kanada	2,7	2,9	Nisan/2024
Euro Bölgesi	2,6	2,4	Mayıs/2024
Japonya	2,5	2,7	Nisan/2024
Almanya	2,4	2,2	Mayıs/2024
İngiltere	2,3	3,2	Nisan/2024
Fransa	2,2	2,2	Mayıs/2024
S. Arabistan	1,6	1,6	Nisan/2024
İtalya	0,8	0,8	Mayıs/2024
Çin	0,3	0,3	Mayıs/2024

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek enflasyon oranına sahip 3 ülke;
Arjantin, Türkiye, Rusya
En düşük enflasyon oranına sahip 3 ülke;
Çin, İtalya, S. Arabistan oldu.

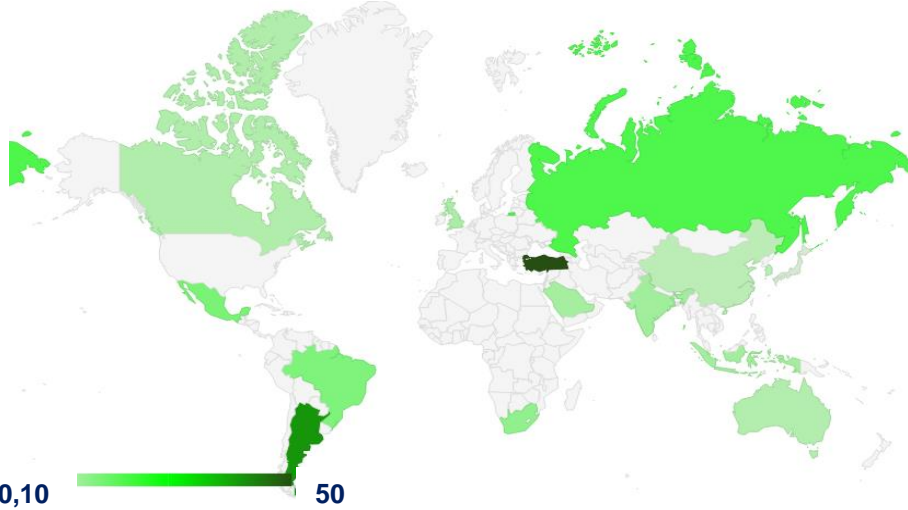

POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

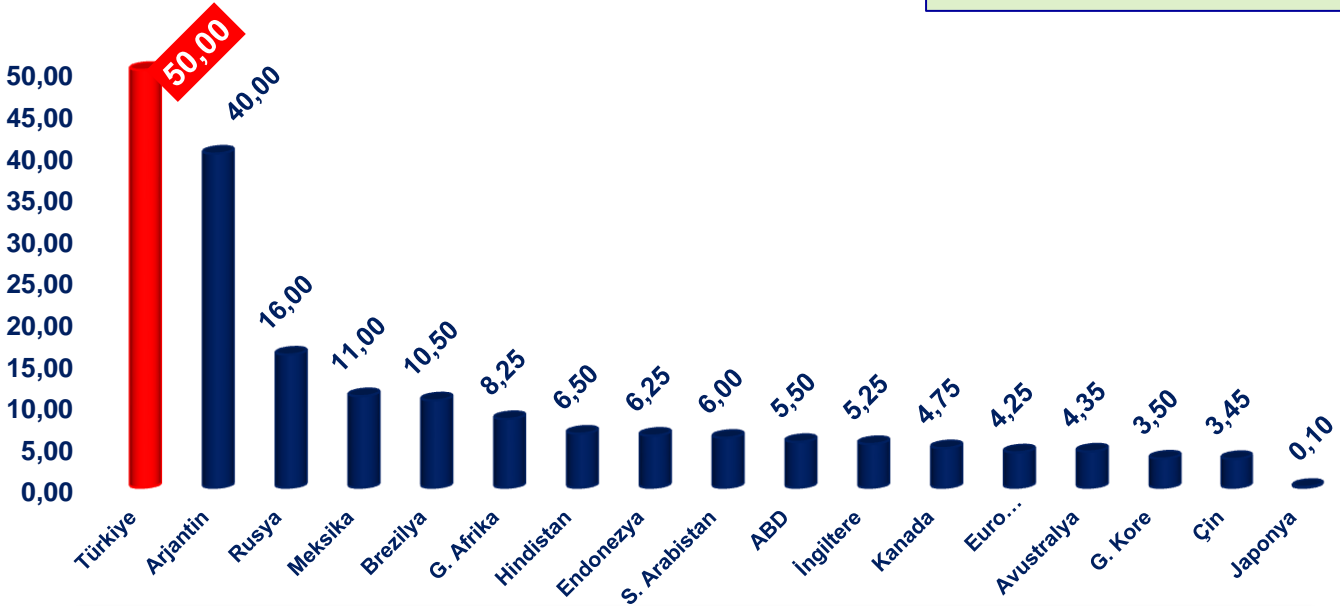

EĞE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
ADRIAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

G20 ÜLKELERİ	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Türkiye	50,00	50,00	Mayıs/2024	Sabit
Arjantin	40,00	50,00	Mayıs/2024	1000 baz puan indirim
Rusya	16,00	16,00	Haziran/2024	Sabit
Meksika	11,00	11,00	Mayıs/2024	Sabit
Brezilya	10,50	10,75	Mayıs/2024	250 baz puan indirim
G. Afrika	8,25	8,25	Mayıs/2024	Sabit
Hindistan	6,50	6,50	Haziran/2024	Sabit
Endonezya	6,25	6,25	Mayıs/2024	Sabit
S. Arabistan	6,00	6,00	Nisan/2024	Sabit
ABD	5,50	5,50	Haziran/2024	Sabit
İngiltere	5,25	5,25	Mayıs/2024	Sabit
Kanada	4,75	5,00	Haziran/2024	250 baz puan indirim
Avustralya	4,35	4,35	Mayıs/2024	Sabit
Euro Bölgesi	4,25	4,50	Haziran/2024	250 baz puan indirim
G. Kore	3,50	3,50	Mayıs/2024	Sabit
Çin	3,45	3,45	Mayıs/2024	Sabit
Japonya	0,10	0,10	Mayıs/2024	Sabit

Güncel veriler itibarıyla,
13 Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.
4 Merkez Bankası faiz indirdi.

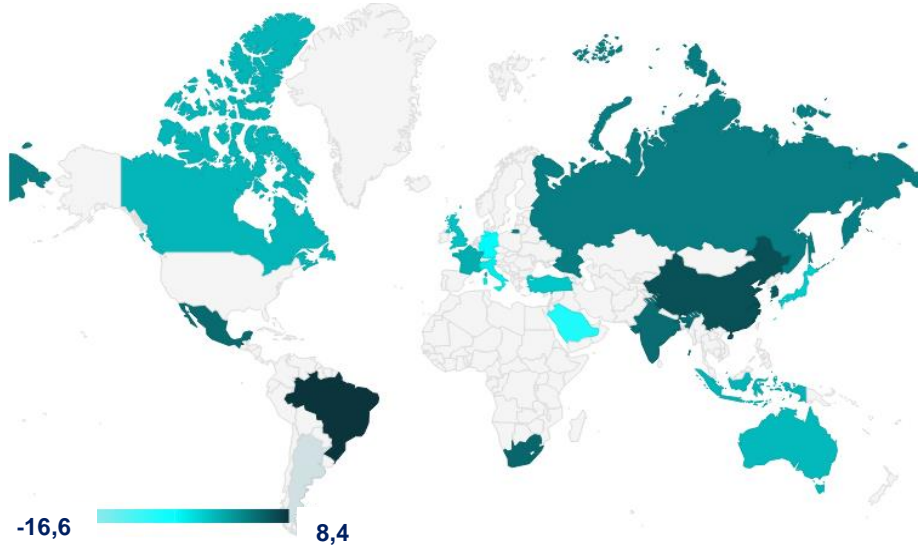
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

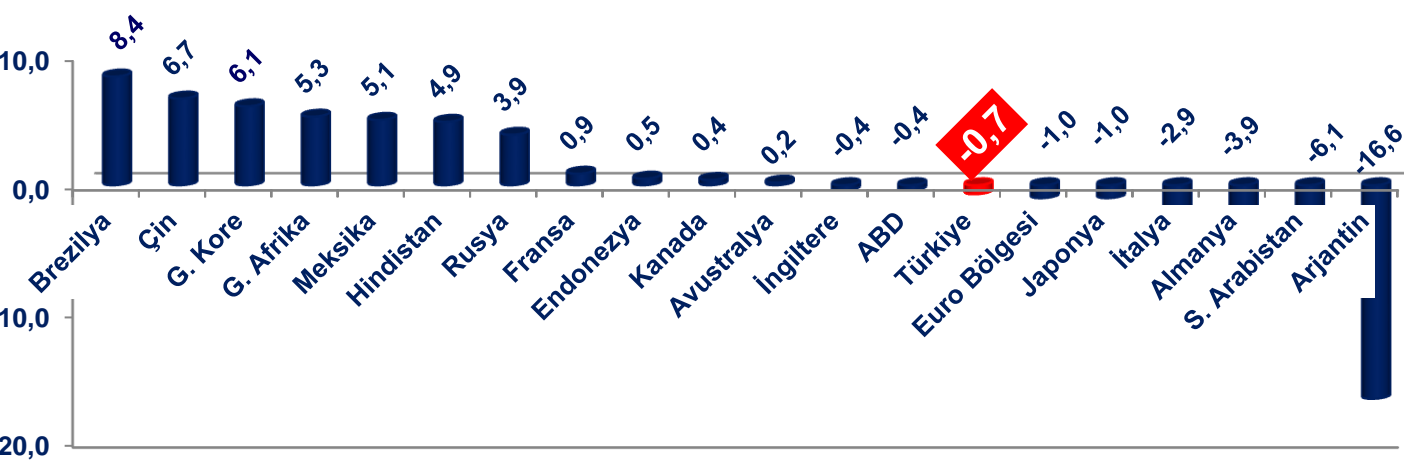
G20 ÜLKELERİ	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
Brezilya	8,4	-2,8	Nisan/2024
Çin	6,7	4,5	Nisan/2024
G. Kore	6,1	1,0	Nisan/2024
G. Afrika	5,3	-6,5	Nisan/2024
Meksika	5,1	-2,98	Nisan/2024
Hindistan	4,9	5,6	Mart/2024
Rusya	3,9	4,0	Nisan/2024
Fransa	0,9	0,68	Nisan/2024
Endonezya	0,5	3,47	Aralık/2023
Kanada	0,4	0,5	Mart/2024
Avustralya	0,2	0,0	Aralık/2023
İngiltere	-0,4	0,5	Nisan/2024
ABD	-0,4	0,1	Nisan/2024
Türkiye	-0,7	4,6	Nisan/2024
Euro Bölgesi	-1,0	-6,3	Mart/2024
Japonya	-1,0	-6,2	Nisan/2024
İtalya	-2,9	-3,2	Nisan/2024
Almanya	-3,9	-4,3	Nisan/2024
S. Arabistan	-6,1	-8,7	Nisan/2024
Arjantin	-16,6	-21,2	Nisan/2024

Güncel veriler itibarıyla,

Sanayi üretimi
En çok artan 3 ülke;
Brezilya, Çin, G. Kore

En çok daralan 3 ülke;
Arjantin, S. Arabistan, Almanya
oldu.

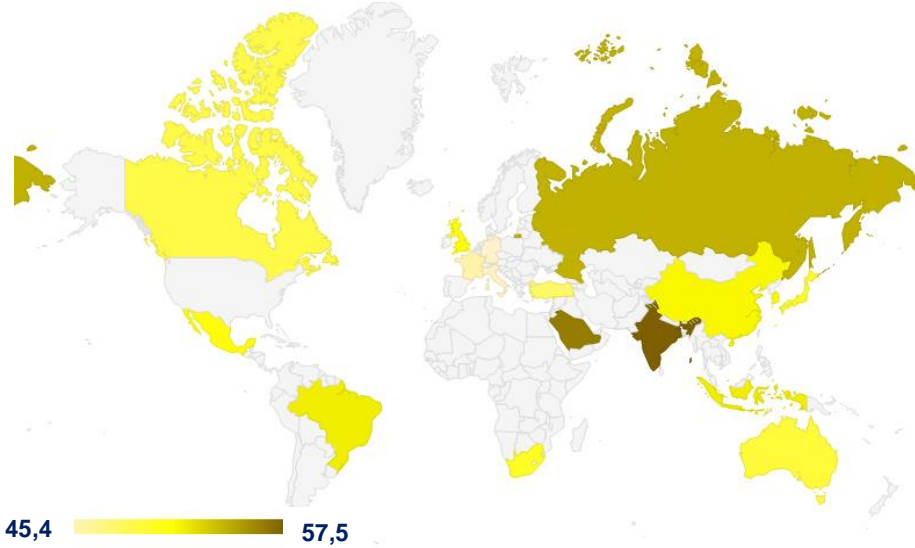
İMALAT PMI ENDEKSİ

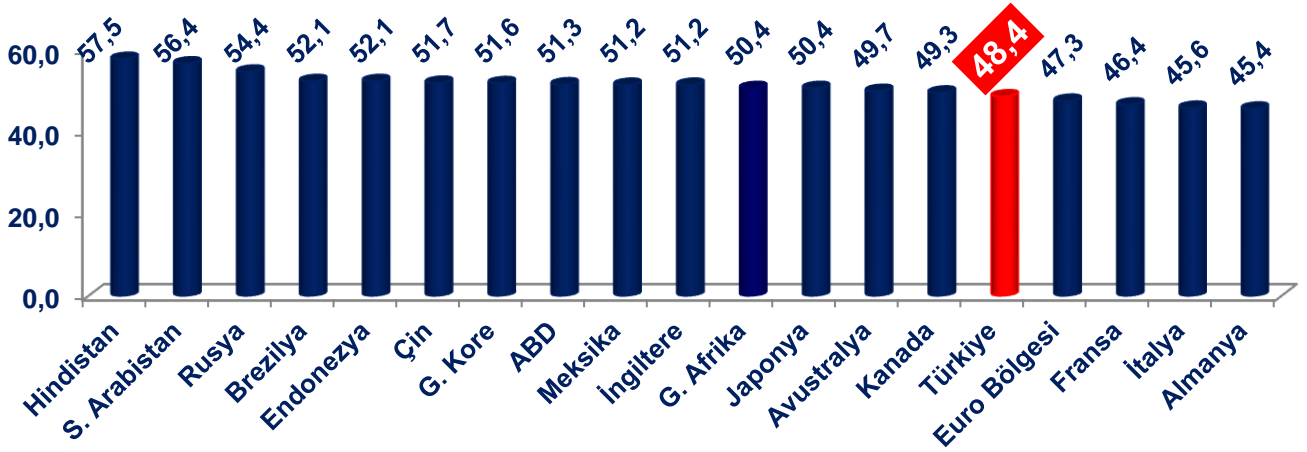
EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

G20 ÜLKELERİ	Güncel İmalat PMI Endeksi (Mayıs 2024)	Bir Önceki PMI Endeksi (Nisan 2024)	Değişim
Hindistan	57,5	58,8	-1,3 puan azalış
S. Arabistan	56,4	57,0	-0,6 puan azalış
Rusya	54,4	54,3	0,1 puan artış
Brezilya	52,1	55,9	-3,8 puan azalış
Endonezya	52,1	52,9	-0,8 puan azalış
Çin	51,7	51,4	0,3 puan artış
G. Kore	51,6	49,4	2,2 puan artış
ABD	51,3	50,0	1,3 puan artış
Meksika	51,2	51,0	0,2 puan artış
İngiltere	51,2	49,1	2,1 puan artış
G. Afrika	50,4	50,3	0,1 puan artış
Japonya	50,4	49,6	0,8 puan artış
Avustralya	49,7	49,6	0,1 puan artış
Kanada	49,3	49,4	-0,1 puan azalış
Türkiye	48,4	49,3	-0,9 puan azalış
Euro Bölgesi	47,3	45,7	1,6 puan artış
Fransa	46,4	45,3	1,1 puan artış
İtalya	45,6	47,3	-1,7 puan azalış
Almanya	45,4	42,5	2,9 puan artış

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Hindistan, S. Arabistan, Rusya
En düşük imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Almanya, İtalya, Fransa oldu.

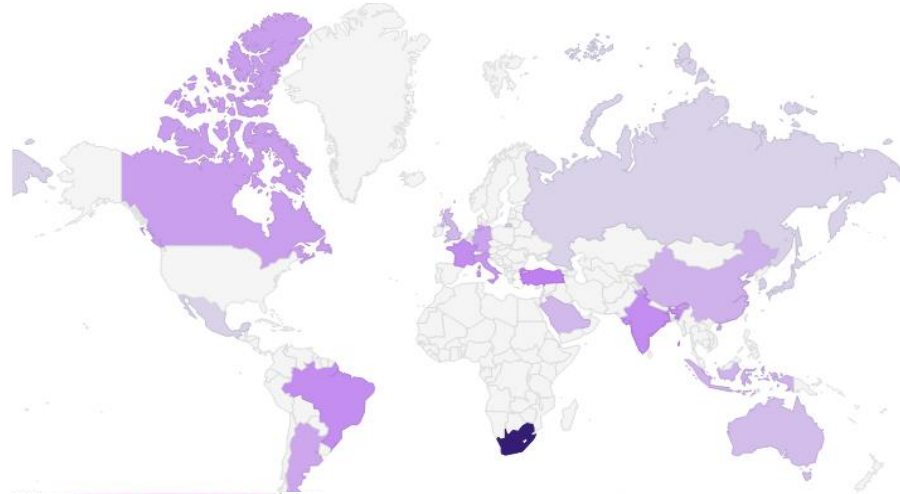
G20 ÜLKELERİ

Güncel İşsizlik (%)

Bir Önceki İşsizlik (%)

Güncel Dönem

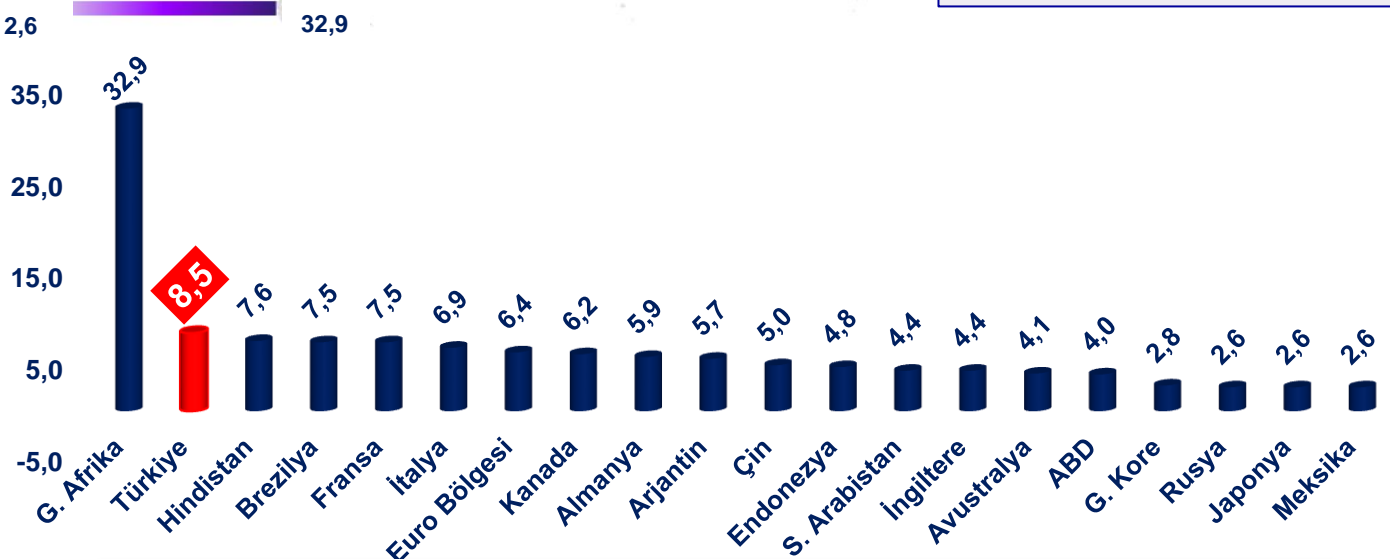
G20 ÜLKELERİ	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	32,9	32,1	Mart/2024
Türkiye	8,5	8,6	Nisan/2024
Hindistan	7,6	8,0	Mart/2024
Brezilya	7,5	7,9	Nisan/2024
Fransa	7,5	7,5	Mart/2024
İtalya	6,9	7,2	Nisan/2024
Euro Bölgesi	6,4	6,5	Nisan/2024
Kanada	6,2	6,1	Mayıs/2024
Almanya	5,9	5,9	Mayıs/2024
Arjantin	5,7	5,7	Aralık/2023
Çin	5,0	5,2	Nisan/2024
Endonezya	4,8	5,3	Mart/2024
S. Arabistan	4,4	5,1	Aralık/2023
İngiltere	4,4	4,3	Nisan/2024
Avustralya	4,1	3,9	Nisan/2024
ABD	4,0	3,9	Mayıs/2024
G. Kore	2,8	2,8	Mayıs/2024
Rusya	2,6	2,7	Nisan/2024
Japonya	2,6	2,6	Nisan/2024
Meksika	2,6	2,3	Nisan/2024

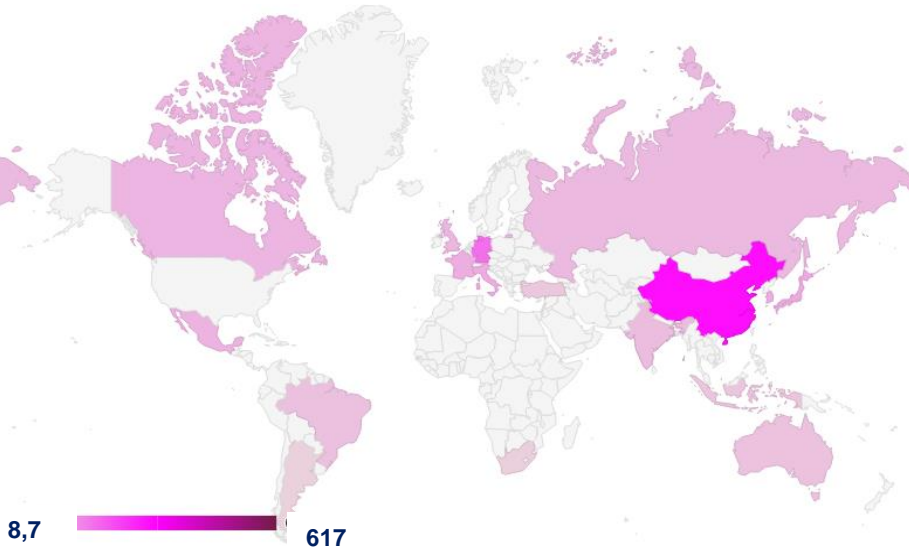
Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek işsizlik oranına sahip 3 ülke; G. Afrika, Türkiye, Hindistan

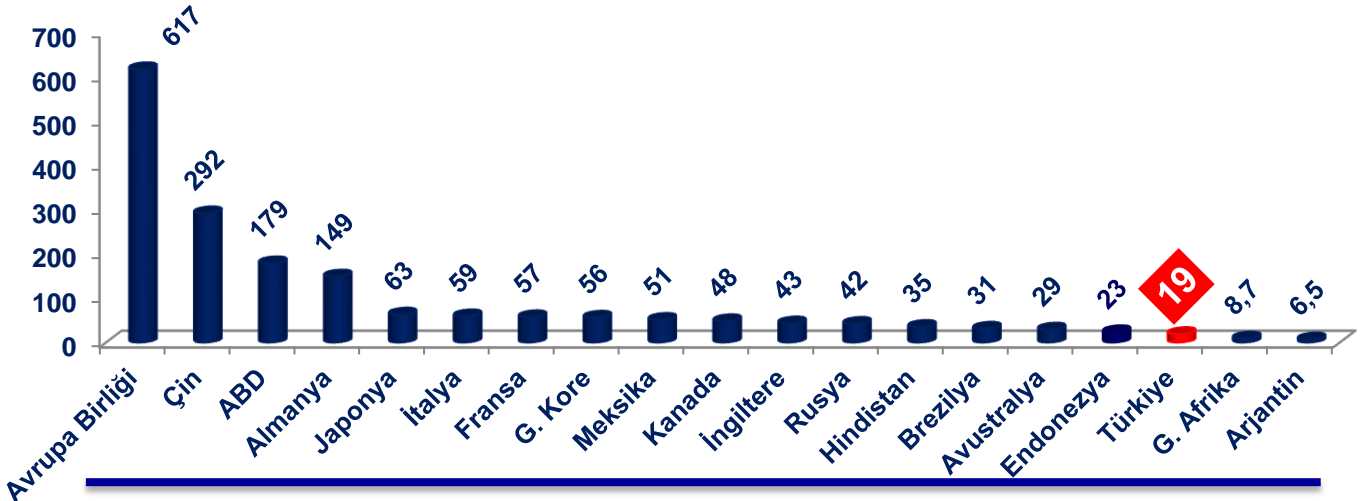
En düşük işsizlik oranına sahip 3 ülke; Meksika, Japonya, Rusya oldu.

G20 ÜLKELERİ	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	617	593	Mart/2024
Çin	292	280	Nisan/2024
ABD	179	167	Mart/2024
Almanya	149	144	Mart/2024
Japonya	63	55	Mart/2024
İtalya	59	58	Mart/2024
Fransa	57	54	Mart/2024
G. Kore	56	57	Nisan/2024
Meksika	51	51	Nisan/2024
Kanada	48	46	Mart/2024
İngiltere	43	43	Mart/2024
Rusya	42	31	Mart/2024
Hindistan	35	42	Nisan/2024
Brezilya	31	28	Nisan/2024
Avustralya	29	28	Mart/2024
Endonezya	23	19	Mart/2024
Türkiye	19	22	Nisan/2024
G. Afrika	8,7	8,5	Mart/2024
DÜNYA	6.044	5.877	2023/IV

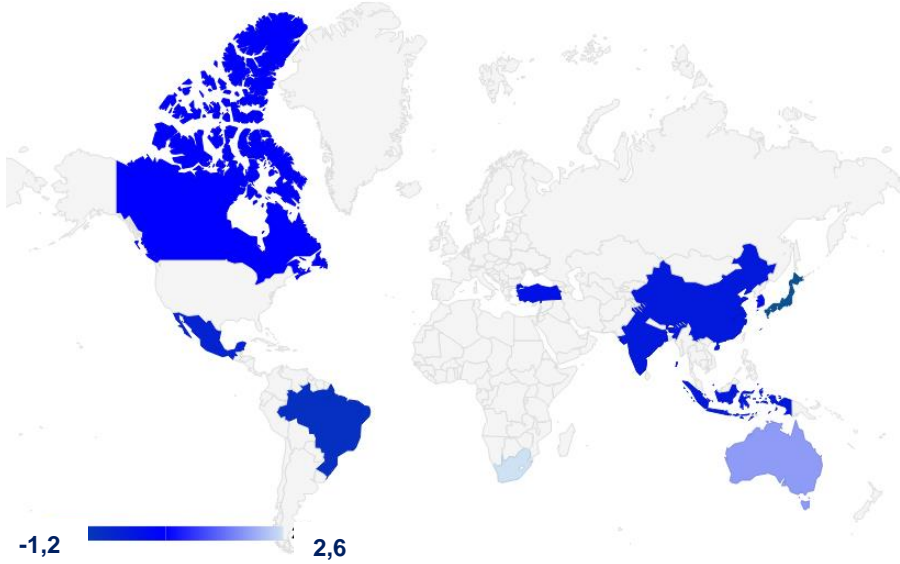

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek ihracat gerçekleřtirenler; Çin, ABD ve Almanya oldu.

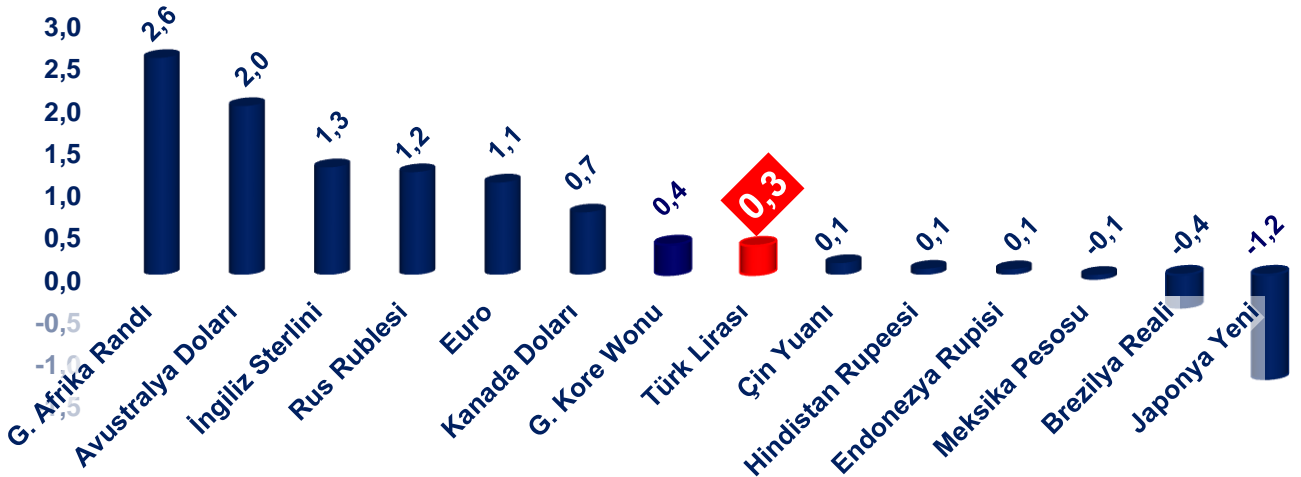
G20 ÜLKELERİ	Para Birimi Değeri/Dolar (Nisan 2024)	Para Birimi Değeri/Dolar (Mayıs 2024)	Değişim (%)
G. Afrika Randı	18,88	18,41	2,6
Avustralya Doları	1,54	1,51	2,0
İngiliz Sterlini	0,80	0,79	1,3
Rus Rublesi	92,10	91,00	1,2
Euro	0,93	0,92	1,1
Kanada Doları	1,37	1,36	0,7
G. Kore Wonu	1.368,33	1.363,49	0,4
Türk Lirası	32,37	32,26	0,3
Çin Yuanı	7,24	7,23	0,1
Hindistan Rupeesi	83,41	83,35	0,1
Endonezya Rupisi	16.079,94	16.069,31	0,1
Meksika Pesosu	16,79	16,80	-0,1
Brezilya Reali	5,12	5,14	-0,4
Japonya Yeni	153,84	155,77	-1,2

Güncel veriler itibarıyla,

Dolar karşısında en çok değer kazanan 3 para birimi;
G. Afrika Randı, Avustralya Doları, İngiliz Sterlini

en çok değer kaybeden 3 para birimi;
Japon Yeni, Brezilya Reali, Meksika Pesosu oldu.

MAYIS 2024 PERFORMANSI

KUZEY AMERİKA

ABD Dow Jones: %2,3
ABD S&P 500: %4,8
Kanada S&P/TSX: %2,6

EURO BÖLGESİ

Almanya DAX: %3,2
Fransa CAC40: %0,1
İtalya IT40: %3,2

ASYA

Çin Shanghai: %-0,6
Japonya Nikkei225: %0,2
G. Kore Kospi50: %-2,2
Hindistan Nifty50: %-0,3
Endonezya JKSE: %-3,9
Rusya RTSI: %-4,4
S. Arabistan TASI: %-7,2

İNGİLTERE

Londra FTSE100: %1,6

TÜRKİYE

BİST 100: %3,5

AFRİKA

G. Afrika JSE40: %0,8

AVUSTRALYA

Avustralya ASPX200: %0,5

LATİN AMERİKA

Brezilya IBX50: %-3,1
Arjantin S&P Merval: %24,8
Meksika FTSE: %-2,9

Apple, yazılım geliştiricileri için düzenlediği Dünya Çapında Geliştiriciler Konferansı'nda yapay zekayı başlıca uygulamalarına derinlemesine entegre etmeyi planladığını açıkladı. Yeni iOS 18 güncellemesiyle kullanıcılar ana ekranlarını özelleştirebilecek ve Siri, yapay zeka modellerine dayalı olarak daha akıllı hale gelecek. Yeni uygulamalar, yapay zeka destekli yeni özelliklerle güncellenirken, güvenlik ve gizlilik ise yine ön planda tutulacak. Ayrıca Apple'ın, yeni yapay zekasını Apple Intelligence olarak adlandırmayı düşündüğünü vurguladı.

Apple'ın, yeni yapay zeka hamlelerini duyurması piyasalarda da etkisini gösterdi. Şirket, yaptığı açıklamaların ardından Microsoft'un piyasa değerini aşarak yeniden dünyanın en değerli şirketi oldu. Şirketin toplam piyasa değeri, hisselerindeki yükselişle birlikte 3,3 trilyon dolara ulaştı. Böylece, Microsoft'un 3,27 trilyon dolarlık piyasa değerini aşan Apple, dünyanın en değerli şirketi ünvanını da geri aldı.

Yapay zekayla ilgili gelişmeler durmaksızın devam ederken, Silikon Vadisi'nin önde gelen yapay zeka firmalarında görev alan 13 kişilik bir grup açık mektup yayınladı. Söz konusu mektupta, yapay zekanın faydalarının yanı sıra kontrolsüz gelişiminin ise insanlığın varlığını riske atabileceği konusunda uyarıda bulundu ve "Yapay zeka teknolojisinin insanlığa eşi benzeri görülmemiş faydalar sağlama potansiyeline inanıyoruz. Aynı zamanda bu teknolojilerin yarattığı ciddi risklerin de farkındayız. Bu riskler, mevcut eşitsizliklerin daha da derinleşmesinden, manipülasyon ve yanlış bilgilendirmeye, otonom yapay zeka sistemlerinin kontrolünü kaybetmesine ve potansiyel olarak insan neslinin tükenmesine kadar uzanmaktadır." ifadeleri yer aldı.

Çin merkezli Robot Era şirketinin geliştirdiği XBot-L, Çin Seddi'ne tırmanan ilk insansı robot olarak tarihe geçti. Görüntüleriyle viral olan XBot-L, Çin Seddi'nin engebeli ve zorlu yollarında başarıyla gezinerek büyük dikkat çekti. Robotu geliştiren şirket, "Algısal RL algoritmaları, alışılmadık araziler karşısında robotun algılama ve karar verme kapasitesini güçlendirmeye yardımcı oluyor. Robot böylece karmaşık yol koşullarını tanıyabiliyor ve yürüme duruşunu zamanında ayarlayabiliyor" açıklamasında bulundu.

BÜYÜME (2024 YILI I. ÇEYREK)

2023

4,0

3,9

6,1

4,0

4,5

BÜYÜME HIZI (%)

2024

5,7

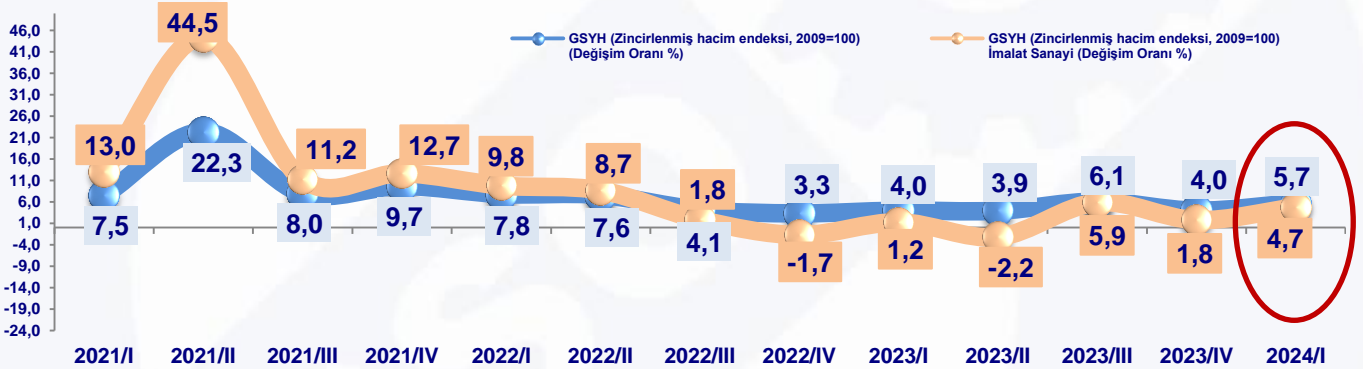
I. ÇEYREK II. ÇEYREK III. ÇEYREK IV. ÇEYREK YILLIK

Büyüme 2024 yılı birinci çeyrekte; yıllık bazda %5,7 oranında piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış büyüme, bir önceki çeyreğe göre %2,4 oranında arttı.

2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; bilgi ve iletişim faaliyetleri %5,5, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %5,0, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %3,3, diğer hizmet faaliyetleri %2,8, gayrimenkul faaliyetleri %2,5 ile finans ve sigorta faaliyetleri %2,0 arttı. İnşaat sektörü %11,1, sanayi sektörü %4,9, imalat sanayi sektörü %4,7, tarım sektörü %4,6 ve hizmetler sektörü %4,3 artarak büyümeye pozitif katkı sağladı.

İlk çeyrekte özel tüketim harcamaları %7,3, kamu harcamaları %3,9 artarak büyümeyi destekledi. Aynı dönemde yatırım harcamaları %10,3 artarak yatay seyrini korudu. Deprem felaketinin devam eden etkisiyle inşaat yatırımları bu çeyrekte artışını sürdürerek %9,6 oranında gerçekleşti. Aynı zamanda ivme kaybı yaşansa da makine ve teçhizat yatırımları %11,9 ile büyümeye pozitif katkı sağladı. 2024 yılı ilk çeyreğinde ihracat %4 artarken ithalat %3,1 azaldı. Böylece net ihracat büyümeyi pozitif yönde etkiledi.

Açıklanan iki yeni veride; işgücü ödemeleri, %108,4 arttı. Katma değer içinde sermayenin payını gösteren net işletme artığının karma gelir içindeki payı %70,8 arttı.

Yılın ilk çeyreğinde de hizmetler sektörü büyümeyi desteklemeye devam etti. Enflasyonun yüksek seyretmesi sebebiyle talebin öne çekilmesi ile yatırımlardaki artış eğilimi büyümeyi destekledi. Öte yandan ivme kaybı yaşansa da özel tüketim ve yatırım harcamaları büyümeye pozitif katkısını sürdürdü. Uzun bir aradan sonra net ihracatın katkısının pozitif dönmeye de büyüme üzerinde önemli bir etki yarattı. Önümüzdeki günlerde uygulanan sıkılaştırıcı para politikalarının etkisiyle özel tüketimin baskılanarak büyümeye olan katkısının azalacağı ve öte yandan net ihracatın etkisinin belirginleşeceği tahmin edilmektedir.

TÜFE **Yıllık** **%75,45**
Yİ-ÜFE **Aylık** **%3,37**
%57,68 **%1,96**

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %75,84, su temininde %75,86, imalatta %60,31 ve elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %21,38 artış olarak kaydedildi.

2024 Mayıs ayında TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK ARTIŞ

Giyim ve ayakkabı
%50,85
Haberleşme
%54,31
Eğlence ve Kültür
%63,99
Çeşitli mal ve hizmetler
%65,90

YILLIK EN YÜKSEK ARTIŞ

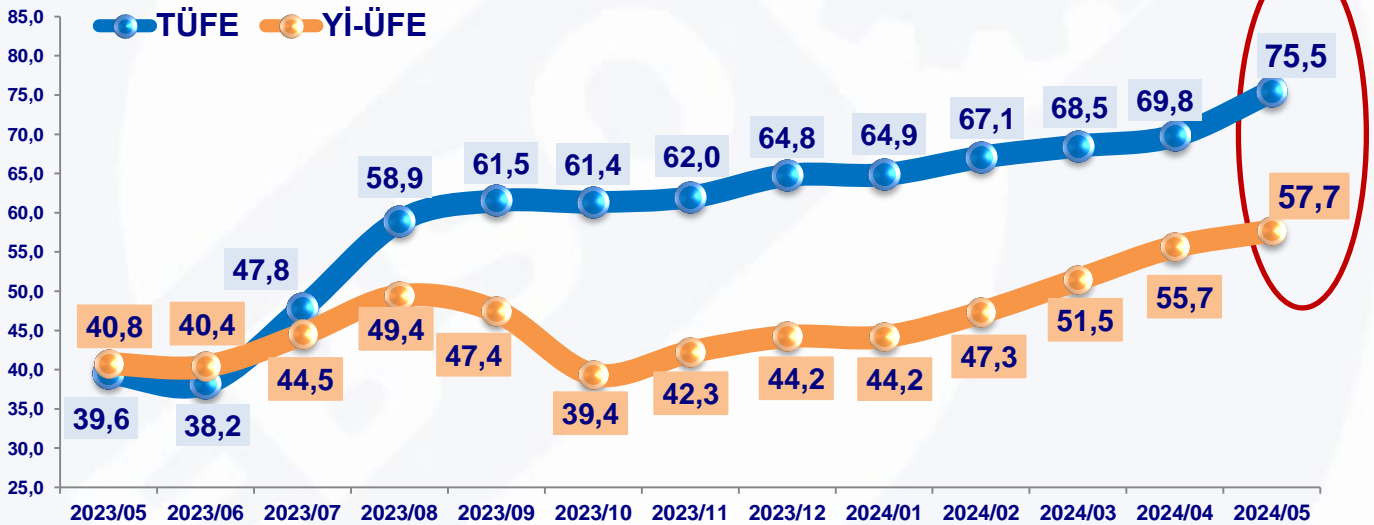
Eğitim
%104,80
Konut
%93,21
Lokanta ve oteller
%92,94
alkollü içecekler ve tütün
%86,48

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

TÜFE

Yıllık %72,99
Aylık %3,77
arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

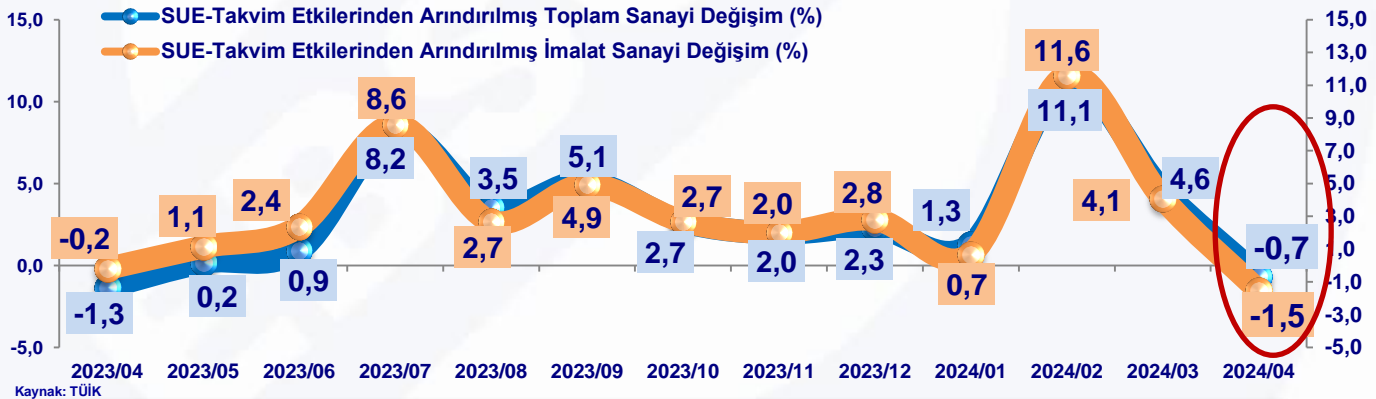
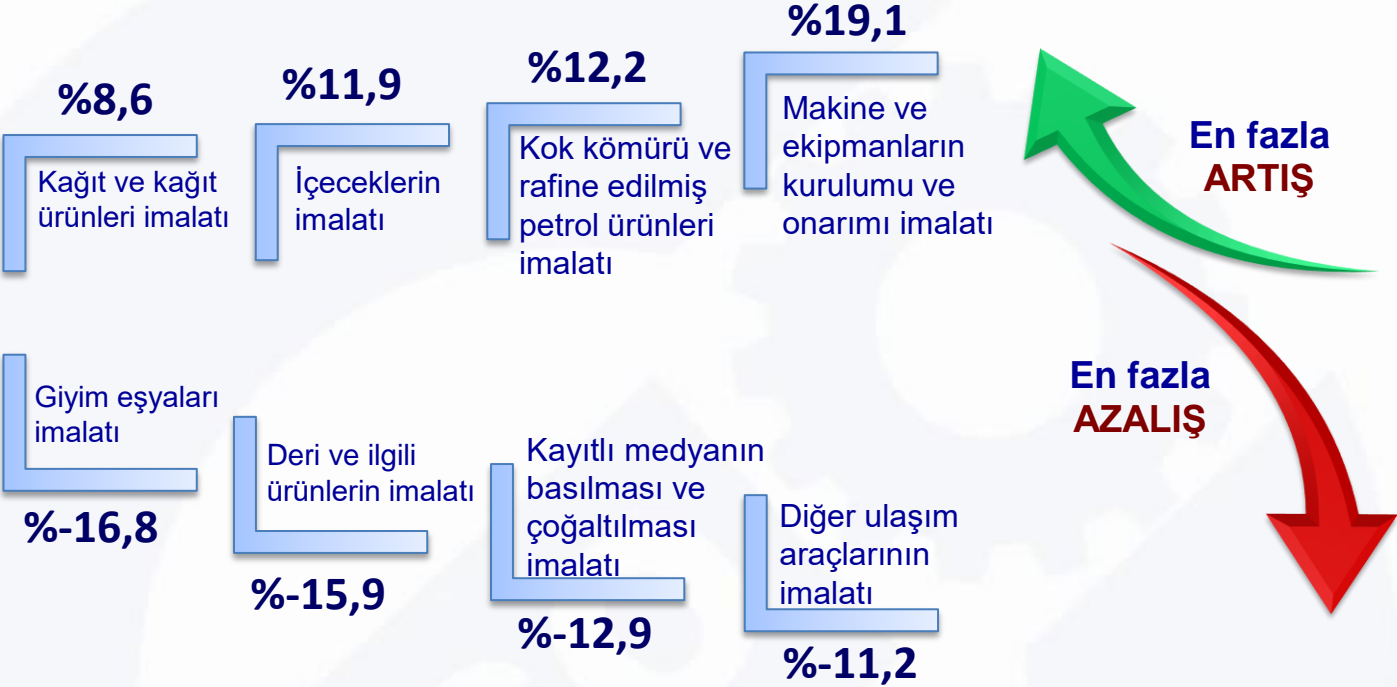

Sanayi üretim endeksi; 2024 yılı Nisan ayında yıllık bazda %0,7, aylık bazda ise %4,9 azaldı.

	Madencilik ve taşocakçılığı sektörü	İmalat sanayi	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
Yıllık	%12,2	%-1,5	%1,6
Aylık	%-1,3	%-5,3	%-2,7

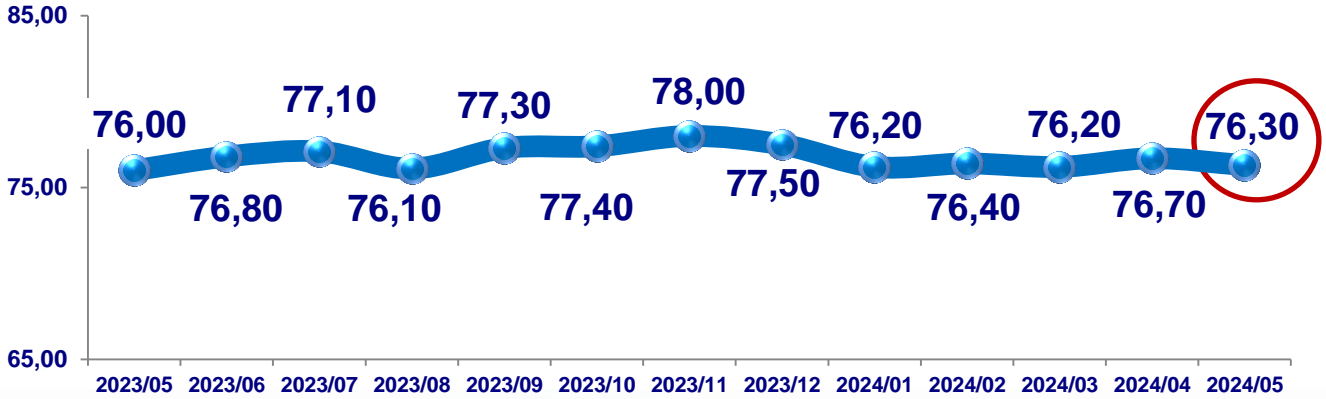
Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2024 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre, sermaye malında %-11,4, ara malında %-4,0, dayanıksız tüketim malında %-2,8, dayanıklı tüketim malında %-1,6 ve enerjide %-0,9 azalış kaydedildi.

İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

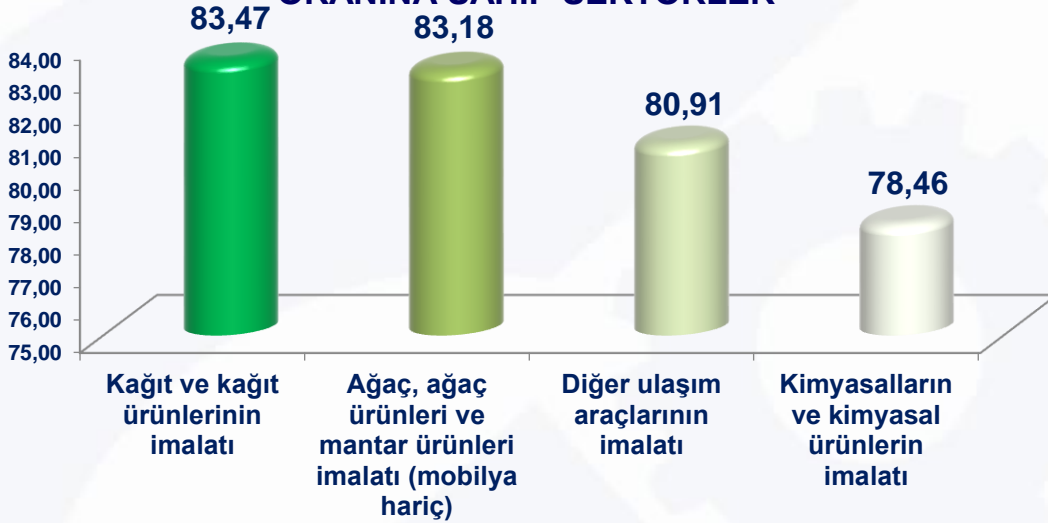

Kaynak: TÜİK

Kapasite Kullanımı; 2024 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak %76,30 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

İşsizlik Oranı

%8,5

İşsiz sayısı

1.000 kişi azalarak

3 MİLYON 42 BİN kişi

İstihdam Oranı

%49,5

İstihdam edilenlerin sayısı

18 bin kişi azalarak

32 MİLYON 618 BİN kişi

İşgücü 2024 yılı Nisan ayında Nisan ayında bir önceki aya göre 18 bin kişi azalarak 35 milyon 661 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise aynı seviyede kalarak %54,2 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,1 iken kadınlarda %36,6 oldu.

2024 yılında Nisan ayında İşsizlik oranı, erkeklerde %7,2, kadınlarda %11,1 kaydedildi.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

Nisan	Toplam	
	2023	2024
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Milyon kişi)	65,3	65,8
İşgücü (Milyon kişi)	35,2	35,7
İstihdam (Milyon kişi)	31,6	32,6
İşsiz (Milyon kişi)	3,5	3,0
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,1	30,2
İşgücüne katılma oranı (%)	53,8	54,2
İstihdam oranı (%)	48,4	49,5
İşsizlik oranı (%)	10,0	8,5
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	18,6	14,5

GENÇ NÜFUSTA;
2024 yılı Nisan ayında;
İşsizlik Oranı %14,5
İstihdam Oranı %39,0
arttı.

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2024 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 0,6 saat artarak 44,3 saat olarak gerçekleşti.

	2023	2024
	Nisan	
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı (1)	%16,9	%19,7
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (2)	%17,4	%17,1
Atıl işgücü oranı (3)	%23,7	%27,2

TAMAMLAYICI
İŞGÜCÜ
GÖSTERGELERİ

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

(Mayıs 2024)
(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ0,7 puan
azalarak 105,4
ile yönünü aşağı
çevirdi.TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ0,1 puanlık çok
sınırlı bir artış
göstererek 80,51
ile yatay seyrini
korudu.EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ0,8 puan
azalarak 98,2 ile
azalış eğilimi
sürdü.

Tüketici ve Ekonomi Güven endeksleri 2024 yılı Mayıs ayında da iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2023			
Mayıs	108,3	91,1	103,8
2023 Yıllık	104,4	79,4	98,5
2024			
Mart	104,4	79,4	100,0
Nisan	106,1	80,46	99,0
Mayıs	105,4	80,51	98,2

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2023 yılı Mayıs ayında 118 milyar 906 milyon TL fazla vermiş iken 2024 yılı Mayıs ayında 219 milyar 409 milyon TL fazla verdi.

Mayıs 2024

Bütçe Gelirleri

%83,3

Bütçe Giderleri

%83,0

2024 yılı Mayıs ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %77,1 oranında artarak 898 milyar 424 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %106,6 oranında artarak 677 milyar 84 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2023 yılı Mayıs ayında 221 milyar 620 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2024 yılı Mayıs ayında 330 milyar 52 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

1 TRİLYON 7 MİLYAR TL

788 MİLYAR TL

Milyon TL	Mayıs 2024	Ocak-Mayıs 2024	2024/2023 Değişim Oranı (%) (Ocak-Mayıs)
Bütçe Gelirleri	1.007.136	3.240.147	101,0
Bütçe Giderleri	787.728	3.712.050	97,9
Bütçe Dengesi	219.409	-471.903	-79,0

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

ÖDEMELER DENGESİ (NİSAN 2024)

Cari işlemler hesabı; 2024 yılı Nisan ayında piyasa beklentilerinin altında gerçekleşerek yıllık bazda 5,3 milyar dolar açık verdi. Dış ticaret açığındaki genişleme cari açık üzerinde yukarı yönlü etki yarattı. Öte yandan taşımacılık ve seyahat gelirlerindeki artışın da etkisiyle hizmetler dengesi 2023 yılı Ekim ayından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Bu durum cari açığa pozitif yansıdı. 12 aylık kümülatifte ise, cari açık 31,5 milyar dolar ile 2023 yılı Temmuz ayından bu yana ilk kez sınırlı da olsa artış gösterdi.

Milyon Dolar	Nisan		Ocak-Nisan		12 Aylık Kümülatif
	2023	2024	2023	2024	2024
CARİ İŞLEMLER HESABI	-5.087	-5.285	-29.671	-16.125	-31.462
SERMAYE HESABI	-8	-10	-56	1	-148
FİNANS HESABI	-9.582	-5.622	-35.273	-31.109	-50.261
Doğrudan Yatırımlar (net)	-813	-856	-1.999	-1.141	-3.786
Portföy Yatırımlar (net)	1.204	-2.023	1.535	-5.780	-15.657
Diğer Yatırımlar (net)	-3.100	-351	-13.654	922	-24.836
Rezerv Varlıklar (net)	-6.873	-2.392	-21.155	-25.110	-5.982
Net Hata ve Noksan	-4.487	-327	-5.546	-14.985	-18.651

2024 yılı Nisan ayında, net doğrudan yatırımlarda 856 milyon dolar ile 2023 yılı Kasım ayından bu yana en yüksek sermaye girişi oldu. Portföy yatırımlarında 2,0 milyar dolar ile güçlü bir sermaye girişi gerçekleşti. Diğer yatırımlarda, sert bir azalış göstererek, 351 milyon dolar ile sermaye girişi zayıfladı.

Rezerv varlıklar; 2024 yılının Nisan ayında, 2,4 milyar dolar, 2024 yılı Ocak-Nisan döneminde 25,1 milyar dolar azaldı. Nisan ayında da net hata ve noksan kalemi 327 milyon dolar ile sermaye çıkışını sürdürürken, 2024 yılı ilk dört aylık dönemde 15,0 milyarlık çıkış gerçekleşti.

Önümüzdeki günlerde turizm gelirlerindeki artış, dış ticaret pazarlarındaki iyileşme sinyallerinin gelmesi ve sıkı para ve maliye politikaları uygulamaları ile iç talepte dengelenmenin cari açığı pozitif yönde etkileyeceği tahmin edilmektedir.

Doğrudan yatırımlar

-856
Milyon \$

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

-351
Milyon \$

Sermaye girişi

Portföy yatırımları

-2,0
Milyar \$

Sermaye girişi

İhracat

%0,1

19,3 MİLYAR \$

İthalat

%4,0

29,1 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

%12,9

-9,9 MİLYAR TL

Milyar Dolar	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Nisan 2023	80,7	-3,3	124,2	7,0	-43,5	33,2	94,4	-1,4
Ocak-Nisan 2024	82,8	2,7	113,1	-9,0	-30,2	-30,5	79,5	-15,8
Nisan 2023	19,2	-17,5	28,0	-5,1	-8,7	42,2	20,5	-15,0
Nisan 2024	19,3	0,1	29,1	4,0	-9,9	12,9	20,2	-1,1

2023 yılı Nisan ayında %42,2 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2024 yılı Nisan ayında %41,4'e düştü. AB'ye yapılan ihracat %-1,9 oranında azalarak 8,0 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %12,8 oranında artarak 9,5 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2024 yılı Nisan ayında;
İhracat **%-1,7** azalarak
1,3 milyar \$,
İthalat **%5,4** artarak
1,1 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,4

Motorlu kara taşıtları

1,9

Kazanlar, makineler

1,6

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

1,2

Elektrikli makina
ve cihazlar

5,2

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

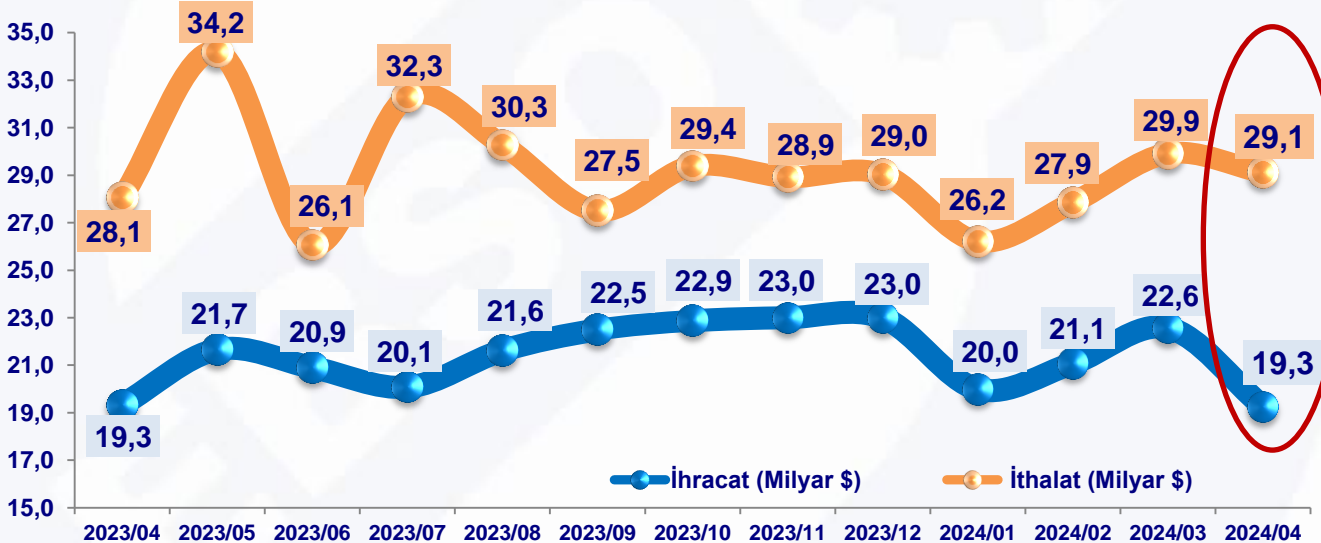
3,4

Kazanlar, makineler

2,8

Motorlu kara taşıtları

2,7

Kıymetli veya yarı
kıymetli taşlar

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	2023	SON VERİLER		
					2023/III	2023/IV	2024/I
BÜYÜME							
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,9	905,8	1.118,6	296,5	304,4	285,6
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.592	10.655	13.110	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,9	11,4	5,5	4,5	6,1	4,0	5,7
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,0	18,6	4,3	1,6	5,9	1,8	4,7
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,6	32,4	32,6	32,6
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,2	47,5	48,3	49,4	49,6	49,5
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,3	3,1	3,1	3,0
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	9,4	8,6	8,6	8,5
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,7	22,8	19,6	17,5	15,3	14,6	14,5
ENFLASYON (%)	2020	2021	2022	2023	Mar.24	Nis.24	May.24
Yİ-ÜFE (yıllık)	25,2	79,9	97,7	44,2	51,5	55,7	57,7
YD-ÜFE (yıllık)	37,6	87,6	49,9	58,4	67,3	65,5	65,5
TÜFE (yıllık)	14,6	36,1	64,3	64,8	68,5	69,8	75,5
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
İhracat	170	225	254	256	21,1	22,6	19,3
İthalat	220	271	364	362	27,9	29,9	29,1
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-106	-6,8	-7,3	-9,9
Cari İşlemler Dengesi	-31,1	-6,4	-45,8	-45,0	-3,7	-4,4	-5,3
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Eki.23	Kas.23	Ara.23
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL) (Nominal Değer)	834	877	1.374	1.254	76,9	56,8	93,1
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.145	12.484	13.538	15.761	1.117	1.171	1.612
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.985	5.578	217	602	477
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	128.528	10.001	8.783	6.405
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	25.883	1.949	1.678	1.849
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Oca.24	Şub.24	Mar.24
Reel Kesim Döviz Pozisyon Açığı	-121,2	-119,4	-87,2	-81,6	-81,7	-84,6	-88,9
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2023-II	2023-III	2023-IV
Dış Borç Stoku	428,5	436,4	458,0	499,9	477,0	481,3	499,9
Kamu	177,6	179,7	186,2	202,5	195,4	194,9	202,5
Özel	229,5	230,6	238,9	251,1	235,4	240,8	251,1
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	3.209	3.441	3.572	3.563
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Şub.24	2024/I	Nis.24
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	170,4	164,8	157,6	164,1	163,4	165,8	165,1
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,7	4,7	1,6	11,1	4,6	-0,7
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,9	5,7	2,2	11,6	4,1	-1,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2020	2021	2022	2023	Mar.24	Nis.24	May.24
Kapasite Kullanım Oranı	71,9	76,6	77,2	76,3	76,2	76,7	76,3
GÜVEN ENDEKSLERİ	2020	2021	2022	2023	Mar.24	Nis.24	May.24
Reel Kesim Güven Endeksi	98,2	110,6	104,6	104,4	104,4	106,1	105,4
Tüketici Güven Endeksi	81,0	79,0	71,3	79,4	79,4	80,46	80,51
Ekonomik Güven Endeksi	88,1	99,1	96,9	98,5	100,0	99,0	98,2
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
Sanayi Ciro Endeksi	60,0	100,0	211,8	322,3	391,1	463,6	437,5
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	2023	Oca.24	Şub.24	Mar.24
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon (Mwh))	294,1	319,1	312,7	310,0	28,5	25,6	26,2
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon (Mwh))	233,4	253,5	253,6	255,1	22,8	21,6	21,3
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Mar.24	Nis.24	May.24
Bütçe Dengesi	-175,3	-201,5	-142,7	-1.375,0	-209,0	-177,8	219,4
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	572	420	292	219	16	17	17
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	2.168	2.873	3.195	4.230	333	459	326
KARŞILIKSIZ ÇEK	2020	2021	2022	2023	Şub.24	Mar.24	Nis.24
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	195.065	152.581	123.616	146.820	15.770	12.655	25.923
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	82.782	45.407	30.629	35.424	2.196	1.424	2.186
BORSA VE DÖVİZ	2020	2021	2022	2023	Mar.24	Nis.24	May.24
BIST 100 Endeksi	1.134	1.498	3.081	6.391	9.142	10.046	10.400
Dolar/TL	7,01	8,89	16,56	23,74	31,93	32,27	32,19
İmalat PMI Endeksi	50,0	52,1	48,2	49,8	50,0	49,3	48,4

GÖSTERGE ADI	2021	2022	2023	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.425	4.462	4.479			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,2	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (‰)	7,1	8,2	3,9			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	12,7	7,1	1,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.588	1.731	1.759			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,9	32,4	32,8			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	273	260	226			
İşsizlik Oranı (%)	14,7	13,0	11,4			
TARIMSAL İHRACAT						
Toplam Tarım Ürünleri İhracatı (Milyar \$)	2,9	3,3	3,6			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	74	80	-			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	124	130	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişibaşı MG (Dolar)	11.647	13.201	-			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
İhracat	14.737	17.014	17.185	1.470	1.461	1.275
İthalat	10.957	13.576	12.929	1.038	1.083	1.094
Dış Ticaret Dengesi	3.780	3.439	4.256	432	379	182
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,6	6,7	6,7	6,9	6,5	6,6
KAPASİTE KULLANIMI (%)				2023-III	2023-IV	2024-I
Kapasite Kullanım Oranı	63	65	64	64	64	63
PROTESTOLU SENETLER				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	28.857	20.596	15.184	1.306	1.250	1.307
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	7,1	6,9	8,0	7,4	7,5
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	668	517	984	128	318	359
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Belge Adedi	679	812	997	62	71	102
Yatırım (Milyon TL)	45.499	77.754	52.017	3.633	4.078	2.869
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,2	5,7	4,1	4,9	7,7	3,1
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,2	5,7	6,2	9,3	3,8
MALİ / FİNANS				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
Bütçe Gelir/Gider	4,8	5,1	4,4	2,7	2,7	2,8
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,4	10,5	9,6	9,7	9,6	10,0
BANKACILIK				2023-III	2023-IV	2024-I
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	88,4	87,4	84,6	84,1	84,6	88,7
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,6	5,5	5,3	5,4	5,3	5,5
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	4,9	5,2	5,3	5,2	5,3	5,4
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
Kurulan Şirket Sayısı	6.654	8.136	7.978	616	624	358
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	6,2	7,1	5,6
Kapanan Şirket Sayısı	976	1.452	1.549	129	95	109
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,3	6,0	6,6	5,7	5,9
MARKA-PATENT SAYISI				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	6.969	9.068	8.125	864	1.045	698
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,5	6,6	6,3	7,4	6,6
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	139	163	112	27	39	31
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,2	4,8	4,4	6,7	6,6	6,5
TURİZM				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	636	1.462	1.492	42	65	99
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,6	3,3	3,0	1,8	2,4	2,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI				Şubat.24	Mart.24	Nisan.24
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,3	6,2	6,3	6,3

YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

X

Instagram

Facebook

LinkedIn

Youtube

